

TEMERRÜDE DÜŞEN BORÇLUNUN AYNEN İFADAN VAZGEÇME HAKKI İLE SEÇİM HAKKI

*THE RIGHT TO WAIVE THE SPECIFIC PERFORMANCE AND THE RIGHT OF CHOICE OF THE
DEBTOR IN DEFAULT*

Araştırma Makalesi

Derya ATEŞ*

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	59
I. AYNEN İFADAN VAZGEÇME	60
A. Aynen İfa Kavramı	60
B. Genel Olarak Vazgeçme Beyanı	63
C. Alacalının Vazgeçme Beyanının Bildirimi	65
II. ALACAKLININ SEÇİM HAKKI	69
A. Genel Olarak Seçim Hakkı	69
B. Alacaklının Seçim Hakkının Bildirimi	71
C. Alacaklının Seçim Hakkını Değiştirmesi	74
D. Borçlunun Temerrüde Düşmede Kusurunun Seçimlik Haklara Etkisi	77
SONUÇ	79
KAYNAKÇA	81

ÖZ

Karşılıklı borç yükleyen sözleşmelerde borçlu temerrüdüne ait genel sonuçlar her zaman yeterli ve tatmin edici sonuçlar doğurmayacaktır. Zira bu tür sözleşmelerde taraflar “karşılıklılık” ilişkisi içindedir ve taraflardan birinin borcunu yerine getirmemesi hem karşı tarafı hem de sözleşme ilişkisinin bütünü etkiler.

DOI: 10.32957/hacettepehdf.1105793

Makalenin Geliş Tarihi: 19.04.2022

Makalenin Kabul Tarihi: 09.06.2022

* Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.
E-posta: deryaates@hacettepe.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7895-9906

Bu makale Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Araştırma ve Yayın Etiği kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Bu sebeple genel sonuçlar dışında ayrıca alacaklıya *aynen ifadan vazgeçme hakkı* ve beraberinde *seçimlik haklar* tanınır. Ancak bu iki hak birbirinden ayrılarak iki ayrı hukuki aşama olarak değerlendirilmelidir. Alacaklının “vazgeçme beyanı ve bu beyanın borçluya bildirimi” ile “seçimlik hakların kullanımı ve tercih edilen hakkı borçluya bildirimi” birbirinden farklıdır. Alacaklıya ait seçim hakkının değiştirilip değiştirilemeyeceği ve borçlunun temerrüde düşmekte kusuru bulunup bulunmadığı ise doktrinde birbirine paralel ilerleyen görüşler ile çözümlenmeye çalışılır.

Anahtar Kelimeler: Borçlunun temerrüdü, Aynen ifa, Vazgeçme beyanı, Seçim hakkı

ABSTRACT

The general consequences of a debtor's default will not always lead to sufficient and satisfactory results in bilateral contracts. Because in such contracts, the parties are in a “reciprocity” relationship, and one of the parties' non-performance of the obligation affects both the other party and the whole contractual relationship. For this reason, apart from the general consequences, the creditor is also given *the right to waive the specific performance and the alternative rights*. However, these two rights should be separated from each other and evaluated as two separate legal stages. The creditor's “declaration of waiver and notification of this declaration to the debtor” and “the exercise of alternative rights and notification of the preferred right to the debtor” are different from each other. Whether the right of choice belonging to the creditor can be changed and whether the debtor has any faults in default are tried to be analysed with parallel views in the doctrine.

Keywords: Default of the debtor, Specific performance, Declaration of waiver, Right of choice